

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Kmetijsko gozdarski zavod
Murska Sobota
Štefana Kovača 40
9000 Murska Sobota

Datum: 11. maj 2016

STROKOVNE INFORMACIJE 3-2016

Pozeba je 26. na nekaterih območjih tudi 28. in 29. aprila pokvarila odlično začetno stanje v vinogradih. Zdaj je v vinogradih zelo različno in sicer od popolne pozebe mladik na šparonih in reznikih, delne pozebe posameznih mladik na šparonih ali pa »osmojenosti«
»posameznih gornjih listov in kabrnikov na mladikah. Pozeble so mladike lanskih »podsajancev«
ali obnov. Tudi letošnje zgodnje saditve vinogradov so lahko prizadete. »Zaščita«
mladih cepljenk s tulci teh ni zavarovala, lahko je celo povečala učinek mraza. V posameznih vinogradih so razlike pozebe po »višinskih pasovih«
in sortah, tako, da bo letos v takšnih vinogradih zelo težko voditi vsa opravila, predvsem varstvo pred boleznimi. Zaradi zmanjšane pridelke, bi morali razmišljati o umnem znižanju stroškov, predvsem pri izbiri škropiv in racionalnem izvajanju zelenih del. V nepozebljih vinogradih smo dosegli velikost mladik 20-40 cm. V pozebljih vinogradih je rast zaradi stresa in nižjih povprečnih temperatur v prvi dekadi maja zastala in je trenutno regeneracija trt pod predvidenimi pričakovanji. Padavine v mesecu maju so bile do 10. maja od 50-80 litrov. Na vseh lokacijah smo dosegli temperaturne prage za dozorelost spor peronospore in oidija. Primerjalne podatke z lanskim letom imate v spodnji razpredelnici :

Lokacija	Oidij 2015	Peronospora 2015	Oidij 2016	Peronospora 2016
M. Sobota	4.5.	4.5.	1.5.	22.4.
Lendava	26.4.	1.5.	13.4.	20.4.
Vidonci	8.5.	7.5.	8.5.	6.5.
Litmerk	29.4.	4.5.	21.4.	23.4.
Zbigovci	4.5.	4.5.	2.5.	4.5.

Opomba: zaradi okvar ni podatkov s postaj Sebeborci in Selo.

V praksi velja, da naj bi začela teči prva inkubacijska doba(**to je od okužbe, do pojava vidnih znakov-oljnih peg**) za pojav peronospore po datumu dosežene vsote in prvem dežju nad 10 litrov, če je velikosti mladice v času dežja 20-30 cm. Letos smo lahko zaradi sušnega aprila in hladnega obdobja konec aprila in do desetega maja, brez večjega rizika izpustili tudi inkubacije na podlagi obilnih padavin 1. in 2.maja. Inkubacija se je iztekla v Lendavi 9. maja na ostalih lokacijah pa 10.-12.maja. Na popolnoma pozebljih mladikah in komaj odgnanih so-brstih ni možna nobena okužba. Svetujem, da počakamo padavine tega tedna in še predvideno ohladitev v začetku naslednjega tedna ter v drugi polovici naslednjega tedna opravimo prvo škropljenje proti peronospori in oidiju. Uporabite preventivne pripravke. Možna je tudi uporaba enega od naslednjih pripravkov Quadris ali Universalis ali Cabrio Top, ki delujejo proti peronospori in oidiju. V popolnoma pozebljih delih vinogradov bomo morali še počakati, kako se bodo trsi obrasli iz spečih očes na deblu ali so-brstov ob pozebljih mladikah.

Pri uporabi sredstev za varstvo rastlin upoštevajte navodila. Potrebna temperatura za večjo učinkovitost pripravkov na bazi žvepla je nad 15 stopinj. Seznam sredstev proti oidiju in peronospori razvrščen po aktivnih snoveh, kar je pomembno v praksi za zmanjšanje nevarnosti, nastanka odpornosti-rezistence na določeno aktivno snov pripravka, vam bom posredoval pri naslednjih informacijah.

V vinogradih kjer nismo utrpeli škode po pozebi, pletev opravljamo kot v prejšnjih letih, vendar dvojnih mladik na šparonih nebi odstranjevali, saj bo vsak dodaten grozd v letošnjem letu dragocen.

Začeli smo tudi spremljati ulov prve generacije metuljčkov križastega grozdnega sukača in trenutni ulov je številčno zelo velik.

UKREPI SANACIJE V POZEBLIH VINOGRADIH

S korekturno pletvijo ne hitimo in jo izvajamo s škarjami. Pri popolnoma uničenih mladikah na šparonih, kjer ni viden razvit in odganjajoč so-brst lahko odrežemo cele šparone. V primeru, da je kakšna mladika na šparonu preživela pa odrežemo pozeble mladike na kratek čepek. Lahko pa jih pustimo in bodo same s časom odpadle. **Delno poškodovane mladike**, kjer so pozebli le vršički pustimo, saj so že dobro vidna očesa zalistnikov in z najvišje ležečim ali najlepšim bomo podaljšali mladiko in pridobili listno maso za obstoječe nastajajoče grozde. Naslednjo leto lahko iz tako podaljšanih mladik z zalistnikom ustvarimo šparon. Posebej bodimo pozorni na take mladike na osnovi letošnjih šparonov, kjer ponavadi zrastejo najlepši šparoni za naslednjo leto. **Pozeble mladike na rezniku ali čepu**, kjer že odganjajo spodnja speča očesa, s škarjami odrežemo vse do osnove in pustimo najlepše razvijajoče speče oko. Imamo tudi primere, da je na mladiki na šparonu ali rezniku »osmojen« le en ali več listov ki so zviti. V teh primerih jih pustimo, saj bodo sami odpadli. Tu smo si »prihranili« odstranjevanje listov iz območja grozdja. Tudi v primerih »osmojenih« listov na mladikah, se bodo v pazduhi teh listov razvili zalistniki, ki bodo nadomestili pozeblo listno maso. Ugotavljamo tudi delno ali popolno pozebo razvijajočih kabrnikov, ki jih pa pustimo do cvetenja da ugotovimo dejansko stanje. Vsi ti »gnijoči« ostanki na šparonih so lahko potencialna nevarnost pojava »botritisa na zdravih mladikah in kabrniki«. Botritis je saprofitska glivica, ki rabi za razvoj »mrtvo tkivo«, ki ga je zdaj na pozebljih trtah obilo.

Bodimo pozorni tudi na odganjajoča očesa na deblu trte. Več jih bo tem bolj je pozebel »rodni del« trsa. Pustimo jih naj se še razvijejo in za kakšnih mesec dni se odločimo kako jih uporabiti za pomladitev trsa.

Lanske obnove in podsajanja, kjer so mladike popolnoma pozeble, pustimo in počakamo ali bodo odgnala speča očesa iz glave trsne cepljenke in takrat bomo odrezali pozebli del do osnove. Če speče oko ne odžene pomeni propad trsa, zato bi bilo že zdaj potrebno preventivno rezervirati cepljenke pri trsničarjih.

Odsvetujem kakršna koli dognojevanja z dušičnimi gnojili.

V četrtek 19. maja vabljeni na Trnavski breg v Filovcih (zbirališče pri vinski kleti Berden), kjer bomo opravili prikaz pletve po pozebi. Podoben prikaz bo **v petek 20. maja** v vinogradu Zdenka Kovačiča v Čentibi (pri mlinu) in **v sredo 25. maja** v vinogradu Erniše Janeza na Suhem vrhu. Vsi prikazi bodo ob deveti uri.

Za vse ostale informacije, me lahko pokličite na telefon 031 703 607 ali zjutraj v delovnih dneh na 02 539 1435.